
Plansamarbeid Nordmøre 2019-2022

Sluttrapport

**Nordmøre Interkommunalt Politisk Råd
12.10.2022**

Innhold

Sammendrag	1
Sluttrapport Plansamarbeid Nordmøre	2
2. Tidsplan	3
3. Organisering	4
4. Resultater	5
4.1 Måloppnåelse	5
4.2 Suksesskriterier	6
4.3 Utfordringer.....	8
5. Muligheter for videreutvikling.....	10
Vedlegg.....	11

Sammendrag

Kommunene Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll har i perioden 2019-2022 hatt et samarbeid innen strategisk samfunnsplanlegging. Bakgrunnen for prosjektet var blant annet at kommunene ønsket å bli mer samordnet i sine satsinger og prioriteringer for samfunnsutvikling, utvikle et effektiv plan og styringssystem, samt øke regionens kompetanse innen fagområdet. Prosjektet ble eksternt finansiert via midler fra Statsforvalteren. Det ble ansatt en prosjektleder i 100 % stilling som skulle samordne prosesser og bistå kommunene i arbeidet med sikte på å nå de satte målene.

Det langsiktige effektmålet av samarbeidet ble definert slik:

Kommunene på Nordmøre er samordnet i sine satsinger og prioriteringer for samfunnsutvikling, med kompetente fagmiljøer, handlekraftige politikere og et innovativt, effektivt plan- og styringssystem.

Gjennom felles prosessarbeid ble det utarbeidet et regionalt kunnskapsgrunnlag. Videre ble arbeidet med utarbeidelse av kommunale planstrategier for valgperioden 2019-2023, samt rullering av kommuneplanens samfunnsdel samkjørt slik at tidsplan og prosessgrep var felles. Alle kommunene fikk vedtatt ny planstrategi i starten av 2020, og rullert samfunnsplanen i løpet av 2020 og første halvdel av 2021.

Sluttrapport Plansamarbeid Nordmøre

Rapporten er utarbeidet på bakgrunn av tilbakemeldinger og evaluering fra styringsgruppa, fagressurser i deltakerkommunene, politikere, samt betraktninger fra prosjektadministrasjonen.

1. Mål og forventninger

Prosjektet var forankret i Nordmøre IPR sin strategi (2017-2020) om at Nordmøre som region skal styrkes gjennom forsterket interkommunalt samarbeid. Kommunal planlegging ble identifisert som et fagområde med store muligheter for gevinst gjennom samarbeid mellom kommunene. Kommunene så behovet for å styrke det samlede fagmiljøet gjennom fagnettverk, og på den måten kunne stimulere til kompetansedeling, redusere sårbarheten i små organisasjoner, samt øke attraktiviteten for å enklere kunne rekruttere fagfolk framover. Det ble også pekt på behov for innovasjon innen fagområdet for å øke effektiviteten og gi høyere kvalitet på planarbeidet; herunder planprosessene, plandokumentene – og hvordan planene blir brukt som verktøy for styring. Samarbeidet ble avgrenset til å omhandle samfunnsplanleggingen i kommunene.

På bakgrunn av kommunenes forventninger ved å delta i prosjektet, ble det definert et overordnet effektmål, og tilhørende resultatmål for prosjektet, som fungerte som en ramme for aktivitetene i samarbeidet.

Effektmål (langsiktig samfunnsvirkning):

Kommunene på Nordmøre er samordnet i sine satsinger og prioriteringer for samfunnsutvikling, med kompetente fagmiljøer, handlekraftige politikere og et innovativt, effektivt plan- og styringsystem.

Resultatmål (direkte i/av prosjektet):

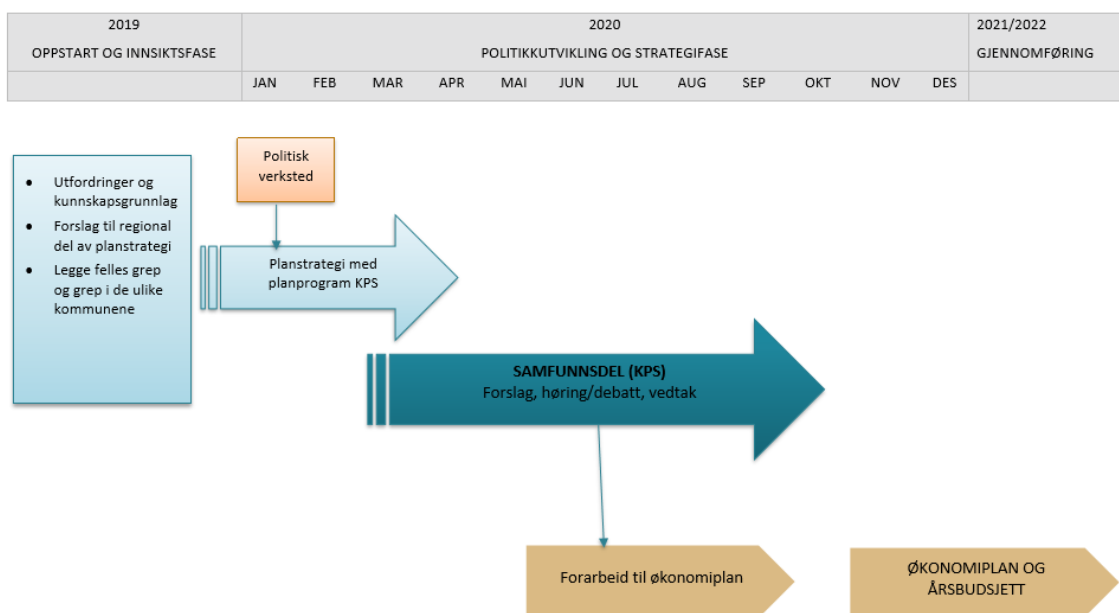
- Felles forutsetninger, utfordringer og muligheter i regionen er beskrevet innen utgangen av 2019 slik at disse kan innarbeides i de kommunale planstrategiene.
- Alle kommunene skal revidere samfunnsdelen av kommuneplanen innen utgangen av 2021, der kommunene tar stilling til en felles regional analyse-/utfordringsdel som utarbeides gjennom prosjektet i 2020.
- Et velfungerende planfaglig nettverk mellom kommunene og regionale myndigheter er etablert.
- Vi har tatt i bruk nye metoder og (digitale) verktøy for styrket innsats i samfunnsutviklingsarbeidet, jf. arbeid i regi av IKT ORKidé.
- Vi har etablert systematisk kompetansebygging hos folkevalgte og administrasjon i bruk av plan- og bygningsloven som styringsverktøy.
- Innen utløpet av prosjektperioden har vi en vedtatt plan for hvordan plansamarbeidet skal videreføres.

2. Tidsplan

Arbeidet ble organisert som et prosjekt, og avgrenset til perioden 2019-2022.

Prosjektet ble eksternt finansiert via midler fra Statsforvalteren. I forberedelsene til oppstart av prosjektet ble det skissert ei overordnet prosjektplan med milepæler. Denne ble ytterligere bearbeidet og konkretisert i samarbeid med kommunene etter prosjektoppstart, og det ble besluttet en felles framdriftsplan for arbeidet, som alle kommunene forpliktet seg til å følge.

Figuren under viser når hovedaktivitetene i prosjektet skulle gjennomføres.

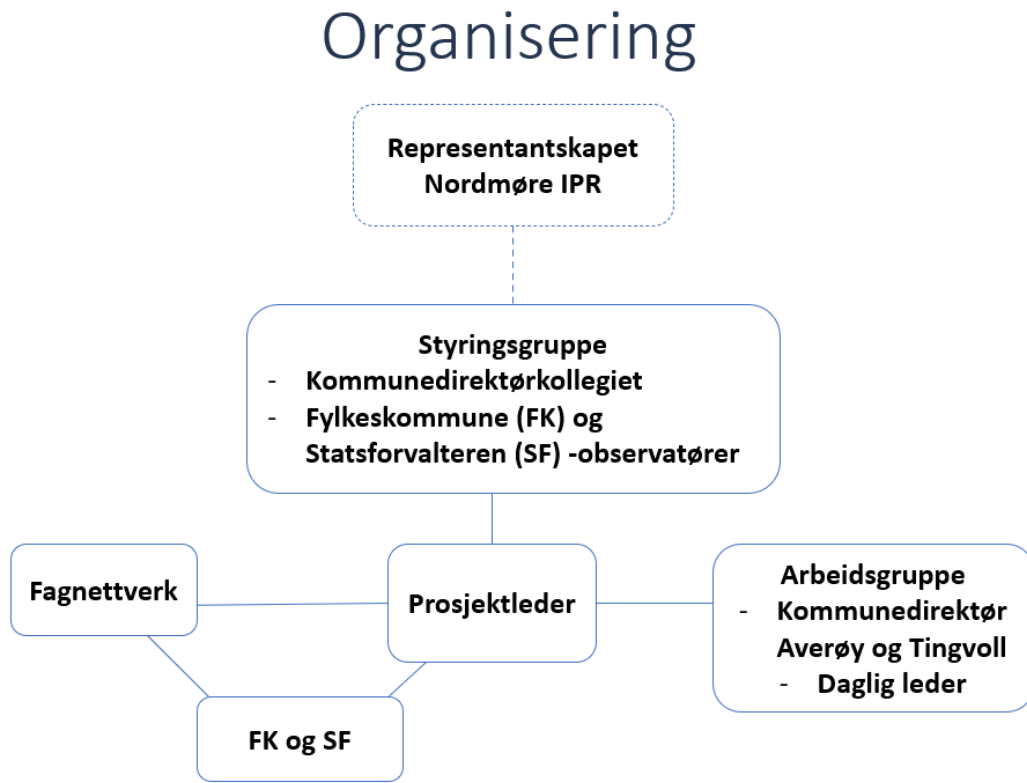

I arbeidet med hovedaktivitetene ble det avholdt møter og gjennomført felles samlinger og aktiviteter i styringsgruppa, fagnettverket og i Representantskapet (se mer under kapittel 3 – organisering).

Tidsplanen ble i all hovedsak fulgt, med enkelte mindre justeringer underveis ved behov. Justeringene ble initiert av prosjektadministrasjon og fagnettverk, og besluttet av styringsgruppa.

3. Organisering

Figuren under illustrerer hvordan prosjektet ble organisert.

Nærmere omtalt av roller i prosjektet:

Representantskapet: Består av ordførerne i de åtte kommunene som er medlem i Nordmøre IPR.

Styringsgruppe: Består av kommunedirektørene i åtte kommunene som er medlem i Nordmøre IPR. Styringsgruppa skulle bidra til å gi retning og styringssignaler i arbeidet, og foreta prinsipielle avklaringer ved behov.

Statsforvalteren og Møre og Romsdal fylkeskommune deltok som observatører, og forpliktet seg til å gi faglig støtte og ellers ha god dialog med prosjektleder og fagnettverk.

Fagnettverk: Ved å delta i prosjektet forpliktet kommunene seg til å delta i fagnettverk med relevant kompetanse, stille personressurser tilgjengelig for prosjektet og bidra til kompetansedeling.

Arbeidsgruppe: Fora som forbereder saker og kan bidra med faglige innspill til prosjektleder.

Prosjektleder: Koordinerende ansvar for felles prosess med sikte på å nå overordnet effektmål og resultatmålene.

4. Resultater

4.1 Måloppnåelse

Med utgangspunkt i resultatmålene som ble satt før prosjektet startet, og de involverte sine tilbakemeldinger og innspill til evalueringen, har måloppnåelsen i prosjektet vært god.

Hovedmålene er oppnådd ved at

- Alle kommunene på Nordmøre har vedtatt kommunal planstrategi og revidert kommuneplanens samfunnsdel med felles regionalt utfordrings- og mulighetsbilde. Det ble utarbeidet felles kunnskapsgrunnlag, mal og prosessgrep som utgangspunkt for planarbeidet.
- Plansystemet i kommunene er blitt mer effektivt, med rulling av kommuneplanens samfunnsdel tidlig i valgperioden slik at den i større grad enn før er et reelt lokalpolitisk styringsverktøy.
- Etablert planfaglig nettverk på tvers av kommunene, med fokus på kunnskaps- og erfaringsdeling.

Økt plankompetanse for folkevalgte

- Workshop for formannskapene med fokus på samfunnsutvikling for Nordmøre.

Arbeidet med planstrategi og samfunnsplan var hovedaktiviteter i prosjektet, under følger nærmere kommentarer til prosessen og resultatene:

Planstrategi: Alle kommunene startet arbeidet med planstrategien høsten 2019. Det ble utarbeidet en felles mal for planstrategien som inkluderte planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. De fleste kommunene valgte å ta utgangspunkt i felles mal. Grep om å inkludere planprogrammet i planstrategien ble gjort fordi det allerede var avklart at alle kommunene skulle revidere kommuneplanens samfunnsdel, samt for å gjøre planprosessen mer effektiv. Dette ble ansett å være et viktig grep for å oppnå innovasjon i samfunnsplanleggingen.

På bakgrunn av innspill fra kommunene under samlingen i november 2019, samt annet tilgjengelig kunnskapsgrunnlag ble det utarbeidet en regional del med fokus på felles utviklingstrekk, utfordringer og muligheter. Alle kommunene har innarbeidet den regionale delen i sine planstrategier. Kommunene arbeidet parallelt med eget kunnskapsgrunnlag, og med å vurdere planbehovet for valgperioden. Planstrategien ble vedtatt i alle kommunene våren 2020.

Kommuneplanens samfunnsdel: I prosjektplanen var det lagt inn et mål om at alle kommunene skulle revidere samfunnsdelen av kommuneplanen innen utgangen av 2021, der kommunene tar stilling til en felles regional analyse-/utfordringsdel som utarbeides gjennom prosjektet i 2020. I oppstarten av prosjektet ble det raskt klart at det fra kommunenes side var ønskelig med en mer ambisiøs framdrift enn det som opprinnelig er skissert i prosjektplanen. Justert framdriftsplan var tema i fellesmøte for representanter fra administrasjonen i deltakerkommunene i november 2019, og alle sluttet seg til ny målsetting om å ferdigstille samfunnsdelen innen utgangen av 2020. Bakgrunnen for dette var ønsket om å gjøre kommuneplanens samfunnsdel mer relevant som politisk styringsverktøy. Ønsket om å få til en mer effektiv samfunnsplanlegging var basert på erfaringene med tidligere planprosesser hvor det ofte resulterte i lange og «tunge» prosesser hvor samfunnsplanen i liten grad ble aktivt brukt som grunnlag for styring og politiske prioriteringer. Ved å

ta et grep hvor samfunnsplanen rulleres tidlig i valgperioden, ble det i større grad mulig å utfordre kommunestyret på hva de ønsket å prioritere i samfunnsutviklingen de neste årene. Kommunene opplever nå at samfunnsplanen brukes mer aktivt i den daglige styringen sammenliknet med tidligere.

4.2 Suksesskriterier

Kommunene på Nordmøre ønsket i fellesskap å se på hvordan de kunne effektivisere samfunnsplanleggingen, med mål om å få til en mer dynamisk planlegging som i større grad er tilpasset kommunenes behov.

Administrasjonen i Nordmøre IPR besøkte alle kommunene høsten 2019 for å informere om prosjektet, samt ha dialog om kommunens forventninger og behov. Sett i ettertid var dette et godt grep for å bli kjent med sentrale personer i kommunen som skulle delta i prosjektet, samt politisk og administrativ kommuneledelse. Dialogen ga et nyttig innblikk i kommunenes arbeid og ressurser innen planområdet, spesielt var det viktig å få høre mer om hvordan kommunene tidligere hadde arbeidet med utarbeidelse av planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel som grunnlag for arbeid med felles kunnskapsgrunnlag og planmaler.

Kommunene ble i oppstarten enige om felles prosessgrep og framdriftsplan. Dette var med på å forplikte kommunene, og bidro til at alle følte på et ansvar for fellesskapet knyttet til å følge opp det en hadde blitt enige om å gjøre – både når det gjaldt *hva* som skulle *gjøres*, og *når*.

De positive erfaringene med prosjektet kan oppsummeres slik:

Innspill fra administrasjon ved fagnettverk, styringsgruppe:

Administrative ressurser ga følgende tilbakemeldinger i evalueringen av å delta i prosjektet:

- Felles utfordringsbilde/kunnskapsgrunnlag som grunnlag for planarbeidet, til tross for ulikheter mellom kommunene.
- Felles maler og rammer for arbeidet var positivt og bidro til retning.
- Deling av kompetanse og kapasitet på tvers av kommunene ga merverdi.
- Regionalt samarbeid ble bedre forankret i samfunnsplanene.
- Sterkt eierskap blant kommunedirektørene til prosjektet ga god forankring.
- Godt samarbeid med statsforvalter og fylkeskommune: samme kontaktpersoner fulgte prosjektet i hele perioden, god dialog underveis. Lett tilgjengelig ved spørsmål og behov innspill.
- Politisk forankring blant ordførerne og kommunestyrene: innledende møte med kommunene hvor både administrativ og politisk ledelse var representert. Felles formannskapsmøte tidlig i prosjektperioden var svært nyttig, da det bidro til forankring og felles arbeid med satsingsområder. Tiltaket anbefales til andre som vurderer å etablere liknende samarbeid.

Innspill fra ordførerne:

Representantskapet i Nordmøre IPR ga følgende tilbakemeldinger i evalueringen av å delta i prosjektet:

- Bærekraftmålene er godt integrert i kommunenes samfunnsplaner.
- Prosjektet (2019-2022) og resultatene fra det er et godt fundament for videre samarbeid mht. å oppnå mer effektiv planlegging i kommunene.
- Kommunene er veldig godt fornøyd med at det er en felles koordinerende funksjon/ressurs innenfor planområdet. Behov for felles ressurs også videre.
- Kommunene å videreføre samarbeidet innen samfunnsplanlegging.
- Fra enkeltplaner til plansystem med vekt på politisk styring. Samfunnsplan som kobles til kommunens politikk. Opplevs som mer relevant.
- Viktig å ha kommunal planlegging som en del av folkevalgtopplæring for nytt kommunestyre.
- Bruke oppdatert kunnskapsgrunnlag i neste revidering av samfunnsplanen.
- Naturlig å koble Nordmørsstrategien til kommunenes samfunnsplaner.
- Felles utfordringsbilde for Nordmøre som region var nyttig, bør også gjøres ifm. utarbeidelse av neste planstrategi og samfunnsplan.
- Har fått mer struktur i plansystemet, planene henger bedre sammen.
- Har fått kortere og mer oversiktlige plandokumenter.
- Politikerne har blitt mer involvert, planene brukes mer aktivt.
- Positivt å kunne dele kompetanse og kapasitet på tvers av kommunene.
- Positivt med felles formannskapsmøte, ønsker nytt møte i starten av neste valgperiode.

Organisering

Måten prosjektet ble organisert på har opplevdes som positiv av flere årsaker.

Administrativt har kommunene få dedikerte ressurser til samfunnsplanlegging, og kommunedirektørene så derfor potensial for å styrke kapasiteten og kompetansen innen fagområdet. Et sentralt grep som ble gjort i prosjektet var derfor å etablere fagnettverk mellom kommunene på Nordmøre. Dette sikret at relevante fagressurser ble samlet jevnlig, noe som bidro til at det ble utviklet en delingskultur på tvers av kommunene. De som jobbet med samfunnsplanlegging i kommunene da prosjektet startet, hadde ulik kompetanse, og erfaring med tilsvarende prosesser fra før. Dette kunne potensielt blitt en utfordring, men erfaringen er hovedsakelig at ulikhetene i «gruppa» har bidratt til gode faglige diskusjoner og erfaringsutveksling. En felles prosjektleder som kunne koordinere arbeidet på tvers av kommunene var også viktig. Erfaringen med dette er at det var nyttig i den forstand at en hadde noen som kunne ivareta helheten, og ha overblikket over hvor kommunene var i prosessen. Ofte oppstod de samme utfordringene i kommunene, og det at en hadde en koordinerende ressurs som jobbet for alle bidro til at en fikk koblet kommunene tettere sammen, og la til rette for at deltakerne i prosjektet fikk delt erfaringer om både hva som fungerte og hva som ikke fungerte – slik at kommunene kunne lære av hverandre underveis.

Styringsgruppa var svært engasjert i prosjektet, og bidro til å gi retning og styringssignaler i arbeidet. Vi opplevde også et godt samarbeid med fylkeskommunen og statsforvalteren, som deltok aktivt i prosjektet gjennom å gi innspill og faglige råd.

Arbeidsgruppa bidro som en uformell sparringspartner for prosjektleder og bidro med faglige støtte og saksforberedelser til styringsgruppa. Denne type struktur rundt prosjektledelsen fungerte svært bra, og opplevdes som en viktig del av organiseringen i et prosjekt med mange deltakere og lang tidshorisont.

Den politiske forankringen var også viktig, og det ble fokusert mye på dette innledningsvis i prosjektet via dialogmøte med hver enkelt kommune. Det ble også arrangert felles møte for formannskapene i de åtte deltakerkommunene i januar 2020. Å samle formannskapene var svært vellykket, og samlingen har blitt trukket fram som et positivt bidrag inn i både plansamarbeidet og samfunnsutviklingsarbeidet i den enkelte kommune. Samlingen bidro til et felles grunnlag for videre samarbeid, gjennom folkevalgtopplæring, presentasjon av kommunene for å bli bedre kjent, og workshop knyttet til konkrete mål for utviklingen av Nordmøre framover. Selv om det var mye fokus på politisk forankring og opplæring i oppstarten av plansamarbeidet, ser vi imidlertid et forbedringspotensial knyttet til å ha dette som et sentralt fokusområde gjennom hele prosjektperioden. Dette blir nærmere omtalt i kapittel 4.3.

4.3 utfordringer

Selv om prosjektet overordnet sett har hatt god måloppnåelse og blir vurdert som vellykket, ønsker vi også å peke på noen utfordringer som kan være læringspunkter for oss og andre kommuner som har, eller vurderer å etablere samarbeid innen strategisk samfunnsplanlegging.

Korona-pandemien

Arbeidet kom godt i gang ved oppstarten av prosjektet høsten 2019, og det var mye aktivitet i form av fysiske møter og samlinger. Som nevnt besøkte administrasjonen i Nordmøre IPR alle kommunene for dialog om prosjektet. I tillegg ble det arrangert møter i fagnettverket og en samling med bredere representasjon fra administrasjonen i kommunene for å legge rammene for prosessen. For å ivareta den politiske forankringen ved oppstart ble det arrangert et felles formannskapsmøte i januar 2020, noe som opplevdes som svært positivt og nyttig både for å bli bedre kjent på tvers av kommunene – og for å samles om fellesprosjektet. I forbindelse med koronapandemien måtte også vi endre arbeidsform. Erfaringen fra oppstarten var at det fungerte svært bra med fysiske møter og samlinger for denne type utviklingsarbeid med mange aktører involvert – og hvor mye av det felles arbeidet omhandlet dialog i form av diskusjoner og erfaringsutveksling med sikte på å oppnå en mer effektiv samfunnsplanlegging. Korona-pandemien hindret oss i å fortsette med denne arbeidsformen, og vi måtte flytte all felles aktivitet og treffpunkt over på digitale plattformer. Vi hadde den nødvendige digitale infrastrukturen på plass, og fikk dermed ingen avbrudd i arbeidet, men vi opplevde at det ble utfordrende å drive utviklingsarbeid med såpass mange involverte digitalt. Det ble mindre rom for å bli kjent på tvers av kommunene, og vanskeligere å få til gode diskusjonsmøter. Erfaringen var at møtene ble mer saksorienterte, og vi mener vi mistet noe ved at det ikke var mulig å arrangere fysiske møter. Omfang og innhold i myndighetenes restriksjoner varierte i tiden som fulgte, men de stadige endringene gjorde det uforutsigbart og vanskelig å planlegge aktiviteter frem i tid som krevde at vi møttes fysisk. Resten av aktivitetene som ble utført i fellesskap foregikk derfor hovedsakelig via digitale plattformer resten av prosjektperioden. Kommunenes prosessarbeid måtte også endres som følge av korona-restriksjonene, bl.a. måtte medvirkningsprosesser gjennomføres på en annen måte enn gjennom de tradisjonelle metodene som folkemøter. Medvirkningen måtte i stor grad også skje

via digitale flater. Dette var utfordrende å organisere, og det var knyttet usikkerhet til i hvilken grad en evnet å nå ulike målgrupper.

Kompetanse og kapasitet

Som tidligere belyst var noe av bakgrunnen for å starte prosjektet at kommunene hadde lite ressurser til samfunnsplanlegging. Noen av kommunene hadde ikke egne dedikerte ressurser til samfunnsplanlegging, og oppgavene knyttet til prosjektet ble derfor heftet på ulike typer fagressurser i kommunene (eksempelvis byggesaksbehandlere, arealplanleggere, representanter fra kommuneledelse etc.). Felles var at ansvaret for disse oppgavene i stor grad knyttet til enkeltpersoner, eller noen få. Det ble raskt tydelig at det var ulik kompetanse og kapasitet innen samfunnsplanlegging, og dermed også stort potensiale knyttet til å etablere samarbeid på tvers for å utnytte de samlede ressursene best mulig. I oppstarten av prosjektet ble det utpekt en kontaktperson fra hver av kommunene, som fungerte som bindeledd mellom øvrige ressurser i den enkelte kommune – og plansamarbeidet. I løpet av prosjektperioden (2019-2022) opplevde vi flere ganger at sentrale ressurspersoner i kommunene sluttet eller byttet stilling internt. Oppgavene ble da hovedsakelig flyttet til andre personer, som ikke nødvendigvis hadde deltatt i prosjektet fram til da. Det måtte derfor brukes mye tid på å koble på de nye deltakerne. Dette var utfordrende, og synliggjorde hvor sårbar man er dersom ressurstilgangen i utgangspunktet er liten, og folk i tillegg slutter. Å ha en felles ressurs som koordinerte plansamarbeidet var på bakgrunn av dette sentralt for å bidra til å sikre kompetansedeling gjennom fagnettverk. Erfaringene fra prosjektet viser at man i fortsettelsen bør ha fokus på å styrke kapasiteten i kommunene knyttet til samfunnsplanlegging for å sikre kontinuitet i arbeidet.

Forenkling av planprosesser og det kommunale plansystemet

Kommunenes utgangspunkt før plansamarbeidet startet var ulikt, som et eksempel kan vi nevne at det var svært ulikt når kommuneplanens samfunnsdel sist ble rullert i kommunene. Dette innebar at behovene i planprosessen også ble ulike mellom kommunene, spesielt var det knyttet til behov for omfang på medvirkningsprosessene, og administrativt arbeid knyttet til å oppdatere kunnskapsgrunnlag.

Videre har plansamarbeidet vist at kommunene har noe ulike plansystem, både med hensyn på plantyper, bruk av mål og strategier, og antall planer. Dette var noe utfordrende i prosjektet, spesielt med tanke på å utforme felles dokumentmaler. I forkant av neste valgperiode bør det derfor vurderes et felles arbeid med å vurdere plansystemet i kommunene; herunder se på mulighetene for felles begrepsapparat, maler, og prinsipp om å følge et 4-årshjul tilpasset valgperiodene slik at kommunene får et felles utgangspunkt i videre plansamarbeid.

Et viktig mål for plansamarbeidet var å oppnå innovasjon i samfunnsplanleggingen. Det var flere innovasjonsaspekt i prosjektet:

- Åtte kommuner deltok
- Felles regionalt kunnskapsgrunnlag
- Prosessgrep ved at planprogrammet for samfunnsdelen ble integrert i planstrategien
- Fokus på kortere og mer spissede plandokument med prioriterte samfunns mål som gir retning

- Ambisiøs framdriftsplan

Når det gjelder framdrift satte kommunene ambisiøse mål om å få vedtatt ny samfunnsdel tidlig i valgperioden. I planleggingen av prosessen så en utfordringer knyttet til å få organisert en effektiv prosess. Dette var knyttet både til kommunenes ressurstilgang, men det opplevdes også som at bestemmelsene i plan- og bygningsloven med krav om planstrategi, planprogram for samfunnsdelen, og samfunnsdel var utfordrende med tanke på å oppnå effektive planprosesser tilpasset kommunenes behov. Grepet med å knytte planprogrammet til kommuneplanens samfunnsdel sammen med planstrategien gjorde prosessen raskere, men vi mener det er ytterligere potensiale for effektivisering uten at det går på bekostning av kvaliteten på prosessen, og innholdet i plandokumentet. Kommunene ønsker mulighet til større fleksibilitet i planarbeidet, slik at det kan forenkles og tilpasses kommunenes behov i større grad.

Politisk forankring

Som nevnt i kapittel 4.2 ser vi et forbedringspotensial når det gjelder politisk forankring og involvering i prosessen. Politikerne ble i stor grad involvert i oppstarten via dialog og felles formannskapsmøte. Kommunene hadde også folkevalgtopplæring hvor kommunal planlegging var et sentralt tema.

Kommuneplanlegging er et komplekst fagområde, og den innledende folkevalgtopplæring om temaet kommunal planlegging kunne med fordel vært fulgt opp også påfølgende år for oppfriskning og som ledd i å øke de folkevalgtes kompetanse innen kommunal planlegging. Det kunne også med fordel vært mer informasjon om status i prosjektet underveis, for eksempel i forbindelse med felles møter i Nordmøre IPR. Kommunene selv var flinke til å involvere politikerne i egne prosesser, men prosjektet kunne tatt mer ansvar for å forankre, og informere om aktiviteter på tvers av kommunene.

I videre samarbeid innen samfunnsplanlegging kan kommunene i større grad utfordres til å definere noen regionale samfunns mål som inkluderes i den kommunale samfunnsplanen, slik at det blir en god kobling til den felles «Nordmørsstrategien» som utarbeidet i fellesskap gjennom det interkommunale politiske rådet (Nordmøre IPR).

5. Muligheter for videreutvikling

Kommunene har et oppdatert og godt planverk som ramme for bærekraftig utvikling av kommunene, og som utgangspunkt for videreutvikling av plansamarbeidet. Plansamarbeidet har bidratt til en større regional tilnærming til samfunnsutviklingen, og har styrket det samlede fagmiljøet. Videreføring av prosjektet kan sikre kontinuitet og kapasitet for kommunenes arbeid med samfunnsplanlegging.

Det regionale samarbeidet med felles kunnskapsgrunnlag og prosesser i arbeidet med planstrategi og samfunnsplanen, anses å være sentralt for å lykkes med å få til en mer effektiv og dynamisk planlegging som legges opp i et 4-årshjul som følger valgperiodene. Videreføring av plansamarbeidet kan bidra til at Nordmørsstrategien og kommunenes samfunnsplaner er mer koordinerte med hensyn til felles regionale utviklingsmål. Kommunene kan fortsette å bygge felles kompetanse og kapasitet innen samfunnsplanlegging, og videreutvikle et plansystem som vektlegger politisk styring.

På bakgrunn av resultatene i planprosjektet ønsker vi å trekke fram følgende elementer som sentrale i videre samarbeid innen strategisk samfunnsplanlegging:

- Å ha en dedikert ressurs som kommunene deler på har en stor verdi. En koordinator kan bidra til å se helhetlig på prosessen, ha oversikt over status, koble kommunene sammen ut ifra behov, og legge til rette for deling av kapasitet og kompetanse underveis i arbeidet.
- Fagnettverk for kunnskaps- og erfaringsdeling har fungert bra, og bør satses på også framover. Bør koordineres av fellesressurs som kan bidra til å sikre struktur, kalle inn til møter, sette saker på agendaen i samarbeid med kommunene etc.
- Forpliktende samarbeid hvor alle bidrar og jobber ut ifra felles prosessgrep og framdriftsplan.

Kommunene har selv pekt på ønsket om å samordne arbeidet med bærekraftig samfunnsutvikling også i fortsettelsen, og ønsker å jobbe videre med hvilken innretning et videre samarbeid skal ha.

Plansamarbeidet ønsker i den forbindelse å avholde et avsluttende felles seminar for formannskapene for å bruke erfaringene fra plansamarbeidet for å se på veien videre, med mål om å:

- Diskutere felles arbeid for å forbedre den politiske forankringen og involvering i planprosessene, herunder styrke folkevalgtopplæringen om temaet kommunal planlegging.
- Vurdere nye innovative grep for ytterligere effektivisere planprosessene for kommende planperiode, blant annet felles begrepsapparat, maler og prinsipp om 4-årshjul tilpasset valgperiodene.
- Utvikle samarbeidet om regional samfunnsutvikling ved å styrke klima- og naturperspektivet som grunnlag for bærekraftig arealforvaltning/-bruk.
- Definere felles regionale samfunnsmål for å koble den kommunale samfunnsplanen med Nordmørsstrategien.

Vedlegg

Prosjektregnskap 2019-2022

Regnskap	Beløp kr.	Kommentar
Prosjektskjønnsmidler	3.000.000	Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Personalkostnader	2.203.260	Prosjektleder august 2019 – mai 2022
Lokaler	77.666	
Div. driftskostnader	16.594	
Reiser	21.241	
Møter/samlinger	55.726	
IT-kostnader	29.089	
Kjøp av tjenester	115.941	Asplan VIAK i startfasen og underveis.
Sluttrapport og avslutningsseminar	220.000	Ekstern bistand for skriving av Sluttrapport. Felles formannskapsmøte alle kommuner 13.01.23. Faglig sluttevaluering.
Mulighetsstudie Samfunnsplanlegging 2.0	200.000	Bistand for utarbeidelse av mulighetsstudie for videre utvikling og innovasjon innen regional bærekraftig samfunnsplanlegging. Planen er presentasjon i felles formannskapsmøte.
Møter kommunestyrene på Nordmøre	60.483	Møter med alle kommunestyrene for politisk forankring av innhold sluttrapport og dialog om videre samarbeid innen regional bærekraftig samfunnsplanlegging.
Sum prosjektkostnader	3.000.000	
Mer-/mindreforbruk	0	

Regnskapet er ført av Kristiansund kommune på ansvar 1205 Nordmøre IPR prosjektnr. 10210 Plansamarbeid Nordmøre.